

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р **Тихомиров Александров Личев**- СА „Д.А. Ценов“ гр. Свищов

(член на научното жури утвърдено с Заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ № РД 38-422/02.07.2015)

Тема на дисертационния труд: **„Приоритети на локалното развитие на източната част на Софийската котловина“**

Научна област на ВО – 4 Природни науки, математика и информатика

Професионално направление – 4.4 Науки за Земята (Икономическа и социална география – Рурално пространство и местно развитие)

Научно звено: Геолого-Географски факултет. Катедра „Социално-икономическа география“

Докторант: -Ас. Нели Валентинова Веселинова

1. ДАННИ ЗА КАНДИДАТА.

Ас. Нели Валентинова Веселинова е родена на 10.06.1984г. в град София. През периода 1998-2003г. учи в 119-то СОУ „Академик М. Арнаудов“ в град София, профил „Науки за Земята“ с английски език. През 2007г. в СУ Св. Климент Охридски завършва „бакалавър“, специалност „География“ с правоспособност учител по География. През следващите години ас. Веселинова последователно завършва следните магистърски програми: „Управление на човешките ресурси“ 2009г., „Развитие и управление на селските райони“ 2010г. В периода 2011 г. – 2015 г. е зачислена в задочна докторантура – Икономическа и социална география /Рурално пространство и местно развитие/. На много добро ниво владее писмено и говоримо английски език, а на добро руски. Притежава отлични компютърни умения.

Кандидатът за придобиване на научната степен „Доктор“ работи последователно като специалист „Човешки ресурси“ в ЦСМП- Софийска област от 10.2008-12.2009 г., инспектор „Учебна дейност“ в СУ (01.2010. до 11.2012.). От месец ноември 2012г. след успешно издържан конкурс е назначена за „асистент“ в СУ „Свети Климент Охридски“. Преподавателската дейност на ас. Веселинова се изразява във воденето на семинарни занятия по

учебната дисциплина „География на населението и селищата в света“ (редовно и задочно обучение) – общо 270 часа, както и участие в провеждането на семестриални практики

Въпреки малкият преподавателски стаж ас. Веселинова има 6 научни публикации, в т.ч. 4 самостоятелни, 2 в съавторство на английски, от които 1 в чужбина (Румъния).

2. ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТУРАТА

От подадените документи се вижда, че са спазени изискванията на ЗРАСРБ и правилника за неговото приложение. Докторантът е зачислен на задочна докторантура със заповед № РД 20-85/ от 20.01. 2011г. от Ректора на СУ, към катедра „Социално-икономическа география“. Отчислен е с право на защита с решение на ФС от месец февруари 2015г. (поради изтичане срока на докторантурата). По-късно, след заседание на катедрата и протокол №38 от 26.05.2015г. дисертационния труд е насочен за защита.

При оформянето на документацията липсват данни за преподавателската дейност на ас. Веселинова, както и правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в СУ.

3. ДАННИ ЗА ДИСЕРТАЦИЯТА И АВТОРЕФЕРАТА

Дисертационният труд на ас. Нели Веселинова „Приоритети на локалното развитие на източната част на Софийската котловина“ е написан в обем 194 страници, в т.ч. 164с. основен текст. Списъкът с използвана литература е с големина 30стр. (231 източника на кирилица, 29 на латиница, 137 нормативни документа и 39 електронни адреса). Приложенията са 95бр., с обем 103стр. изнесени в отделно книжно тяло. Според нас обема на дисертацията надхвърля изискванията за подобен род изследвания.

Авторефератът в обем 60 стр. напълно отговаря на изискванията за придобиване на научна степен и показва напълно съдържанието на самия труд.

Дисертационният труд е структуриран в следните части: въведение, 4 глави и заключение. Спазени са основните изисквания за едно подобно изследване. Заглавието в достатъчна степен обхваща съдържанието на разглеждания проблем. Във въведението авторът правилно формулира актуалността и значимостта на определената тема. Обект на изследваната територия са общините Елин Пелин и Горна Малина, от източната част на Софийската котловина. Точно са определени предмета на изследване, изследователските цели, основна теза, целта, както и агрегирането на научно-изследователските задачи. Този подход в значителна степен помага

за осъществяването на дисертационния труд и може да се използва и при други подобни научни изследвания.

В първа глава докторанта е разгледал основните теоретични и методологични основи на регионалното и локалното местно развитие. Общо взето задачите са изпълнени, но не и в своята пълнота. Според нас може да имаме известни забележки относно разглеждането на отделните школи. Например ас. Веселинова е използва термина „германски възгледи“ (вероятно има предвид „Германска локализационна школа“). Посочва теорията за полюсите и центровете на растежа при френския икономист Франсоа Перу не се споменава географа Жак Будвил (теорията е известна като „Перу-Будвил“). В частта посветена на локалното развитие и АТД налице са значителни научни постижения. Това особено се отнася за класификацията на териториалните единици, дадени са и сполучливи примери. Може би ас. Н. Веселинова може да помисли за възможностите за окрупняване на общините в района край град София (Антон, Челопеч и др.)

Във втора глава в значителна степен е разгледана еволюцията на локалното развитие на изследваната територия. Посочени са трите основни етапа в промените на АТД тук. Много добро впечатлението прави съвместяването на двете общини в рамките на Софийската крайградска зона.

В трета и четвърта глава е осъществен цялостен социално-икономически географски анализ на изследваните общини. На лице е пълна характеристика природните условия, населението, селищата и отделните сектори и отрасли. Осъществен е анализ на съвременното състояние и бъдещото развитие, както и възможностите за приложение на резултатите в практиката. Използването на значителна литература и статистическа информация е позволило формулирането на точни изводи. В четвърта глава авторката е възприела теорията за т.н. „рурален селски район“, която развива нейния научен ръководител, а също „урбанизирана зона“, „агломерационен ареал“ и мястото на отделните селища край София към тях. Много точно са очертани разширения градски ареал на София, отношението „център-периферия“, както и прогнозите за бъдещето развитие на територията до 2020г.

Много добро впечатление прави използването на модерни методи като: SWOT анализ, STEP (PEST) анализ, ГИС, статистически методи, картографски методи и др.

4. НАУЧНИ ПРИНОСИ

Дисертационният труд съдържа научни и научно приложни резултати. Определено може да се приеме, че те са лично дело на автора. Изложението е ясно и богато илюстрирано, а езикът и стила са в съответствие с стандартите за научност и достоверност. Имаме забележки относно точно определение на научните приноси, като докторантът е твърде скромнен. Според нас те могат да се преформулират по следния начин:

Теоретико-методологични приноси

1. В дисертационния труд е направена систематизация на основни понятия от Социално-икономическа география и регионалната икономика.
2. В значителна степен са разгледани термините „район“ , „регион“, „регионално развитие“, „локално развитие“ и др.
3. От гледна точка на географската наука се разглеждат понятията свързани с АТД- община, област, район, NYTS и др.

Емпирико-диагностични приноси

1. Направен е пълен иконом географски анализ на източната част на Софийската котловина
2. Ясно са очертани етапите в развитието на общините Елин Пелин и Горна Малина и свързаните с това диспропорции.
3. Посочени са всички отрицателни тенденции, които се изразяват в района – демографски, икономически, социални и др.

Приложни приноси

1. Разработен е алгоритъм за комплексно географско проучване на локално местно равнище.

5. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

По-горе в текста вече бяха посочени някои критични бележки. Бихме акцентирали върху някои от тях:

1. Забелязват се някои слабости в теоретичната част в първа глава
2. На някои места в текста, особено във втора и трета глава докторантът изпада чест в т.н. „историцизъм“
3. Налице са пропуски при цитиране на някои автори (например може само с цит.съч., пак там и др.)
4. Научните приноси биха могли да се формулират по-точно.

Всички тези и някои други недостатъци не намаляват качествата на дисертационния труд.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с дисертационния труд с ясно съзнание можем да посочим неговите достойнства

1. Избраната тема е изключително актуална, отличава се със значителна дисертабилност.
2. Доктората е с важно практико-приложно значение и може да се използва за целите на регионалното управление и политика
3. Използвана е значителна по обем литературна и статистическа информация
4. Използвани са множество класически и съвременни методи
5. Бихме предложили докторатът с някои незначителни корекции да бъде публикуван като самостоятелно монографично изследване

Дисертационния труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и правилника за неговото приложение.

Като имам предвид горе-изложеното си позволявам да предложа на Уважаемото Научно жури с председател доц. Г. Бърдаров да присъди на ас. Нели Валентинова Веселинова научно-образователната степен „Доктор“

Град Свищов
Дата 24.08.2015

.....
доц. д-р Тихомир Личев